



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 12/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného JUDr. Bohuslav Majchrák, advokát, spol. s r. o., Nová Bystrica 850, v mene ktorej koná advokát JUDr. Bohuslav Majchrák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 39/2012 z 27. novembra 2013, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2015 faxom a 29. apríla 2015 poštou doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 1 ods. 1,

čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obo 39/2012 z 27. novembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], ako právny nástupca obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), žalobou podanou Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uplatnil voči sťažovateľovi nárok na zaplatenie 336 263,06 € s príslušenstvom z titulu zaplatenia kúpnej ceny dodaného tovaru.

V predmetnej veci rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 49 Cb 45/1996-Db z 19. decembra 2011 tak, že sťažovateľa zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 313 350,71 € so špecifikovaným príslušenstvom. V časti návrhu na zaplatenie sumy 22 912,34 € konanie zastavil.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 27. novembra 2013 tak, že rozsudok krajského súdu v napadnutej časti potvrdil.

Sťažovateľ následne v sťažnosti podrobne cituje odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, uvádza relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ústavy a uvádza tiež závery vyplývajúce z judikatúry ústavného súdu.

Sťažovateľ argumentuje, že rozsudky krajského súdu z 19. decembra 2011 a najvyššieho súdu z 27. novembra 2013 sú arbitrárne. V súvislosti s týmto tvrdením uvádza, že konajúce súdy neporozumeli zmluvným a zákonným podmienkam dovozu tovaru na územie Slovenskej republiky, a následne podrobne poukazuje na ďalšie skutočnosti.

V prvom rade sťažovateľ poukazuje na to, že jeho obchodná spoločnosť mala licenciu na nákup piva z Českej republiky s tým, že miesto dodania tovaru bolo dohodnuté „v sídle firmy [REDAKOVANÉ], a nie veľkosklad firmy.

Na základe objednávky firma [REDAKOVANÉ] (vždy písomnej - faxovej), bola zásielka z pivovaru odoslaná k distribútorovi s potrebnými dokladmi. Na Slovenskej strane bola každá dodávka prečlená a zároveň v sídle firmy distribúcia piva [REDAKOVANÉ] bola na základe dodacieho listu vystavená faktúra firmou [REDAKOVANÉ] konečnému odberateľovi. Títo odberatelia boli v zmysle zmluvy odsúhlasení obidvoma stranami, ale boli to odberatelia firmy [REDAKOVANÉ] ktorá im toto pivo dodávala a vystavovala faktúry. S firmou [REDAKOVANÉ] mala zmluvu na výhradný predaj uzatvorenú len firma [REDAKOVANÉ]. Preto obstoí tvrdenie žalovaného, že dodaním tovaru priamo jeho distribútorom žalobca porušil zmluvu.

... Neobstoí tvrdenie, že žalobca dodal tovar žalovanému v prípadoch, že bol na nich podpis odberateľov - konkrétnych distribútorov. Opäť poukazujem na to, že jediným odberateľom podľa zmluvy bola moja firma a všetci ostatní distribútori boli moji zmluvní partneri a tovar im mohol byť dodaný len cez firmu [REDAKOVANÉ]

... Opäť tvrdím, že sme obdržali len tovar obvyklým spôsobom - cez distribučnú firmu [REDAKOVANÉ] Nikdy nebol dodávaný tovar priamo na Veľkosklad [REDAKOVANÉ] Pokiaľ ide o faktúry, ktoré sú predmetom sporu, trváme na tom, že tieto sme neobdržali, neboli nám doručené... Faktúry, ktoré nám boli predložené na súde neobsahujú požadované náležitosti...

... Na každej faktúre pri dovoze tovaru bola vyfaktúrovaná aj cena za obaly ako výhradnému distributérovi, tak zo strany výhradného predajcu ostatným distribútorom. Pri ukončení činnosti obaly boli vrátené cez distribútorov výhradnému predajcovi a ten pivovaru, vo forme finančnej náhrady, nie odpočtom z konta. Súd použil pri konte obalov nie finančný odpočet (vydokladovaný) zmenkou 5.900,000,- Sk ako dlh dodávateľa, ale tento pripísal k cene piva a navyše aj s úrokom 23%...

... Odstúpenie od zmluvy - jednostranné - je viac ako evidentné, že táto situácia bola vopred dohodnutá so zjavným cieľom prevziať celý obchodný systém, pretože už v mesiaci februári 1994 si založili novú firmu [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ] napriek tomu, že v zmluve bolo dohodnuté inak. Navyše mi firma [REDAKOVANÉ] dlžila od roku 1993 viac ako ja

*im. Svojím krokom ma začali cielene likvidovať - pozastavené dodávky, dovoz piva mojim odberateľom načierno, nezaplatenie za vyvezené obaly,...*

*... Opäť dodávam, že nami uznané môžu byť len dodávky realizované cez distribučný sklad [REDACTED]..., preclené, zadeklarované, s platnou faktúrou firma [REDACTED].  
Názor súdu, že Pivovar mohol dodávať tovar priamo našim zmluvným distribútorom je nemožné, pretože by sa obišli všetky možné bariéry - colnica, licencia na dodávky piva, certifikáty, nariadenia vlády, paralizácia obchodného vzťahu, chaos v obchodnom vzťahu.*

*... Dôkazov o tom, že firma [REDACTED] nepostupuje korektne najmä bezdôvodnými pozastaveniami dodávok piva, pretože bolo letné obdobie a uprednostňovali domácich odberateľov, aj v zahraničí (Švajčiarsko a iné krajiny), ďalej, že už v snahe odbremeniť distribútorov Slovenska zaviesť evidenčný stav obalov kryté zmenkami každým odberateľom piva [REDACTED] na Slovensku a upozornenia vedením firmy [REDACTED] na riziká, ktoré sa začínajú šíriť na firmu [REDACTED] a okolie až otvorené invectívy ako chronického neplatiča. Ani raz nevzniesli upozornenie, že sme v omeškani s platbami a nebrali do úvahy upozornenia, že odberatelia na Slovensku sú finančne hlboko pod možnosťou rozvíjať tento obchod čo do kvality a kvantity. Namiesto toho, aby veci riešili založili si firmu [REDACTED] [REDACTED] vo februári 1994. Bolo treba iniciovať vznik ďalšej firmy [REDACTED] so sídlom v [REDACTED] pretože strategická poloha [REDACTED] bola pre tento druh obchodu finančne veľmi zaujímavá.“*

*Krajský súd a ani najvyšší súd podľa sťažovateľa dostatočne neodpovedali na jeho námietky „o nedodržaní zmluvy o výhradnom predaji a to v spôsobe cezhraničnej prepravy a dodávok tovaru a spočívajúcej v povinnosti predávajúceho a dodávateľa - žalobcu dodržať prísne formálne dovozné podmienky vo vzťahu k colným predpisom - colný dohľad a vycievanie dodávaného tovaru, ktoré sa malo uskutočňovať výhradne v distribučnom sklade odberateľa, teda mňa odporcu“ a taktiež sa nevysporiadali s ním uplatneným nárokom „na náhradu zmluvnej pokuty vyplývajúcej z uzavretej zmluvy pre porušenie povinnosti predávajúceho - dodávateľa - žalobcu zo zmluvy pre nedodanie tovaru“.*

*Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že v rozhodnom čase platil prísny cezhraničný dovozný režim, preto neobstojí tvrdenie, že navrhovateľ mohol priamo dodávať tovar*

distribútorom. Podľa sťažovateľa „tieto osoby nemohli byť priamymi odberateľmi tovaru, ktorý neprešiel colným dohľadom a nebol prepustený do voľného režimu na území SR ako vycelený, zmluvná dohoda bola o tom, že títo distribútori môžu byť označovaní ako miestom dodania tovaru po splnení si všetkých týchto colných dovozných formalít...“.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že konajúce súdy sa náležite nevysporiadali s jeho námietkou, že neboli dodržané podmienky na odstúpenie od zmluvy o výhradnom predaji navrhovateľom. Podľa sťažovateľa rozhodujúcou otázkou bolo, že „žalobca v svojom podaní mne adresovanom, ako jednostranný prejav vôle - odstúpenie od zmluvy, nešpecifikoval konkrétne ZÁSADNÉ PORUŠENIE ZMLUVNÝCH POVINNOSTÍ, ktoré by ho oprávňovali k okamžitému odstúpeniu od zmluvy. ... pokiaľ by išlo o nepodstatné porušenie zmluvy (keďže ide o tvrdené opakované porušenie zmluvy, porušenie nastávalo priebežne), pre kvalifikované odstúpenie od zmluvy by mi musel žalobca z tvrdených dôvodov o porušovaní zmluvných povinností, ktoré konštatoval súd, teda pre neplnenie si finančných záväzkov, uložiť primeranú lehotu na odstránenie tohto protiprávneho stavu a až následne by mohlo byť takéto moje konanie kvalifikované ako konanie podstatným porušením zmluvy a až po uplynutí tejto lehoty by mohlo dôjsť zo strany žalobcu k využitiu práva od uvedenej zmluvy odstúpiť...“.

Vo vzťahu k tomuto tvrdeniu potom som dôvodne v súdnom konaní uplatnil vzájomným návrhom prípustnými v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka svoje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorú som aj vo vzťahu k zmluvne dohodnutých podmienkach pre nedodanie konkrétneho množstva piva v súlade s podmienkami platnej zmluvy o výhradnom zastúpení neobdržal. V tomto smere mám za to, že zo strany tak prvostupňového ako aj odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona na môj neprospech (moja majetková ujma bola prezentovaná a preukázaná už v prvostupňovom konaní doloženými daňovými priznaniami za uvedené účtovné obdobia. ...“.

Vo vzťahu k vyššie uvedenému mám zato, ako som to uviedol už aj v dôvodoch podaného odvolania proti rozsudku prvostupňového súdu, že ak už prvostupňový súd zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil a to jednoznačne na prospech žalobcu vo vzťahu k ustanoveniam § 409 a nasl. Obch. zákonníka o kúpnej zmluve, tiež ustanoveniu § 344 Obchodného zákonníka nezohľadniac zmluvne dohodnuté podmienky možnosti odstúpenia

*od zmluvy, a nakoniec tiež vo vzťahu k mnou uplatnenému nároku vzájomným návrhom, kedy správne použité normy nesprávne vyložil, čo spôsobilo vadu konania spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení prejednávanej veci, a ak si odvolací súd osvojil správnosť takéhoto rozhodnutia a teda aj jeho zdôvodnenie, tak potom jeho rozhodnutie neposkytuje žiadnu záruku zákonnosti - atribút, ktorý musí byť zřejmý z rozhodovacej činnosti súdov, ktoré sú v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky príslušné na rozhodovanie súdnych sporov.*

*Zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k dôvodom, v ktorých vidí neopodstatnenosť mnou podaného odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, sú neakceptovateľné a pre svoju arbitrárnosť nie je možné, aby obstáli.*

*... odvolací súd nekonal v súlade so zásadou vyjadrenou v čl. 2 ods. 2) a čl. 13 ods. 1) písm. a) Ústavy SR v nadväznosti na zásady procesného konania vyjadrené v §1, §3 a najmä § 6 O. s. p., takýmto procesným postupom súdu ide o neprípustnú svojvôľu, pretože ide o postup súdu v rozpore s čl. 141 ods. 1 a čl. 152 ods. 4) Ústavy SR;*

*... odvolací NS SR nekonaním v súlade so zásadami vyjadrenými v čl. 46 ods. 4, čl. 47 ods. 3) čl. 141, 144 a 152 ústavy v nadväznosti na zásady procesného konania vyjadrené v §1 a § 3 O. s. p., neprípustne svojvoľne zaujal výklad uvedených hmotno-právnych noriem ako aj procesných noriem na konanie sa vzťahujúcich, ktorý si tieto osvojil, ktorý spôsob konania vykazuje značný stupeň arbitrárnosti, keďže nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní a ich použitie nezodpovedá ich účelu a ich gramatickému a logickému výkladu.“*

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

*„... Základné právo sťažovateľa... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 39/2012 zo dňa 27. 11. 2013 porušené bolo.*

*... Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 39/2012 zo dňa 27. 11. 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

*Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý bol vybavený prípisom č. k. VI/2 Pz 24/15/1000-9 z 9. februára 2015 tak, že podnet bol odložený.

K lehote na podanie sťažnosti sťažovateľ uvádza:

*„Z dôvodu, že podľa prezentovaného názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo viacerých veciach, kedy ústavný súd zotrúva na svojom stanovisku, že podanie podnetu k podaniu mimoriadneho dovolania proti právoplatným rozhodnutiam všeobecných súdov za účelom zjednania nápravy, nepovažuje za využitie riadnych opravných prostriedkov a tým pádom môže dôjsť k uplynutiu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 53 ods. 3 cit. zákona, si touto cestou dovoľujem požiadať ústavný súd, keďže aj v tejto veci bol z mojej strany využitý tento postup vo vzťahu ku Generálnemu prokurátorovi SR za účelom podania mimoriadneho dovolania, v súvislosti s ktorou skutočnosťou uplynula základná zákonom stanovená dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti, ktorej počiatok je zásadne určený od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, aby mnou podanú sťažnosť neodmietol ako nie včas podanú.*

*Túto požiadavku odôvodňujem práve dôležitosťou potreby zjednania nápravy stavu vyvolaného voči mojej osobe rozhodnutiami tak prvostupňového ako aj odvolacieho súdu, ktoré vzhľadom na predmet sporu a objem finančných prostriedkov, ktoré by som mal na základe nich žalobcovi zaplatiť, sú pre mňa vzhľadom na môj vek a majetkové pomery likvidačné.*

*Keďže vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu neexistuje už žiaden procesný riadny a ani mimoriadny opravný prostriedok, v súvislosti s ktorého využitím by mohla byť zjednaná náprava nesprávnych rozhodnutí vydaných v súdom konaní a keďže v konaní tak prvostupňového ako aj odvolacieho súdu ide o zásadné procesné pochybenia, ktoré zásadným spôsobom zasiahli do mojich práv garantovaných ústavou, mám zato, že podanie tejto sťažnosti za účelom dosiahnutia zjednania nápravy vyvolaného protiprávneho stavu,*

*je dôvodné, potom žiadam Ústavný súd SR, aby tejto mojej žiadosti na prejednanie veci aj po uplynutí dvojmesačnej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia, voči ktorému sťažnosť smeruje vyhovel.“*

Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť „*napadnutých právoplatných rozhodnutí súdu a to až do času skončenia konania o tejto ústavnej sťažnosti*“. V súvislosti s týmto návrhom sťažovateľ poukazuje na to, že „*bezprostredné vykonanie rozsudku KS Banská Bystrica č. 49 Cb/45/1996-Db zo dňa 19. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. 4 Obo 39/2012 zo dňa 27. 11. 2013 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 49 Cb/45/1996 zo dňa 20. 03. 2014 v už začatých exekučných konaniach vedených na ich základe (exekúcie vedie súdny exekútor [REDAKOVANÉ] pod č. EX 445/2014 a pod č. EX 955/2014), zakladá stav voči mojej osobe likvidačný...“.*

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 3. marca 2014. Posledný deň lehoty na podanie sťažnosti bol 5. máj 2014 (pondelok), keďže 3. máj 2014 pripadol na sobotu. Sťažovateľ odovzdal poštovú zásielku adresovanú ústavnému súdu, ktorej obsahom bola sťažnosť, na poštovú prepravu až 27. apríla 2015, teda zjavne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02).

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Pokiaľ sťažovateľ odvodzuje počítanie dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti od doručenia prípisu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/2 Pz 24/15/1000-9 z 9. februára 2015, ktorým bol jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania odložený, ústavný súd nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia uvádza, že mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nie je pred podaním podnetu na ústavný súd potrebné vyčerpať, keďže ich nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy priamo dostupné sťažovateľovi (napr. I. ÚS 37/96, II. ÚS 42/01). Podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky preto nemožno považovať za účinný právny prostriedok nápravy.

Ústavný súd preto pri posudzovaní, či bola dodržaná lehota na podanie sťažnosti § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, neprihliadal na sťažovateľom podaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2017